

Hur uppstår tornados?

Vad är en tornado?

En tornado är en kraftig virvelvind. Den ser ut som en kon som hänger ner från ett moln. Tornados kan röra sig snabbt och förstöra allt i sin väg. De kan uppstå i olika storlekar och styrkor. Ibland kan de vara små och knappt kännas, medan andra gånger kan de vara enorma med stor skada som följd. Tornados är oftast mest kraftfulla i Nordamerika.

Det finns många saker som gör en tornado farlig. Vindarna kan nå över 300 km/h. Det är snabbare än de flesta bilar kan köra. När en tornado går igenom en stad, kan den fälla träd, riva tak och till och med välta bilar. Därför är det viktigt att förstå hur de bildas och hur vi kan skydda oss.

Hur bildas en tornado?

En tornado bildas oftast i samband med kraftiga åskväder. När varm luft stiger uppåt kan den möta kallare luft. Den varma luften vill stiga, men den kalla luften trycker ner. När dessa luftmassor möts börjar de snurra. Om snurrandet blir tillräckligt starkt bildas en tornado. Detta sker ofta i länder där det finns stora öppna fält, som USA:s "Tornado Alley".

Tornados kräver också fuktig luft. När varm, fuktig luft stiger kan det skapa mycket energi. Ju mer energi som finns, desto starkare kan en tornado bli. Ibland kan en tornado bildas snabbt, på bara några minuter. Andra gånger kan det ta längre tid för den att börja snurra.

Det är viktigt att veta att inte alla stormar skapar tornados. Bara vissa speciella stormar, som superceller, har potential att bilda en tornado. Superceller är stora och kraftiga åskväder som kan pågå länge. Det är i dessa stormar som tornados oftast bildas.

Tornados olika styrkor

Tornados kan graderas efter deras styrka. En vanlig skala för att mäta tornados styrka är Fujita-skalan. Skalan går från F0 till F5. F0 är den svagaste typen av tornado, medan F5 är den starkaste. En F0-tornado kan orsaka lite skada, medan en F5-tornado kan riva hela byggnader.

De mest destruktiva tornadosna brukar uppstå under vår och försommar. Det är då vädret är som mest instabilt. Tornados kan också förekomma på andra platser i världen, men de är vanligast i USA. I andra delar av världen, som i Europa eller Australien, kan de också hända, men med mindre

frekvens.

Att förstå tornados och deras styrkor hjälper oss att vara mer förberedda. Om vi vet hur stark en tornado kan bli kan vi också bättre planera för skydd. Många städer har säkerhetsåtgärder, som varningssystem, för att skydda invånarna.

Hur skyddar vi oss?

När en tornado är på väg är det viktigt att agera snabbt. Det första steget är att lyssna på väderrapporter. Om en tornado varnas, ska man hitta en säker plats att söka skydd. Det bästa stället är inomhus, helst i en källare eller ett rum utan fönster.

Om du är ute, kan det vara farligt att stanna kvar i bilen. Det kan vara säkrare att leta efter en låg plats, som en dal, och lägga dig där. Det är viktigt att täcka huvudet för att skydda sig mot eventuella skräp som flyger omkring.

Att vara förberedd kan också innebära att ha en nödförpackning. Den kan innehålla mat, vatten, en ficklampa och en radio. På så sätt är man redo om man måste stanna inomhus under en längre tid. Att träna på vad man ska göra när en tornado kommer kan också vara bra. Då vet man direkt hur man ska agera.

Diskussionsfrågor

1. Vad skulle du göra om en tornado närmade sig ditt hem?
2. Hur kan vi bättre förbereda oss för tornados i skolan?
3. Vilka skillnader finns det mellan tornados i olika länder?

Svåra ord

Definition/ Förklaring

Tornado	En kraftig virvelvind som kan orsaka stor skada.
Luftmassor	Stora volymer av luft med olika temperaturer.
Supercell	En speciell typ av åskväder som kan bilda tornados.
Fujita-skala	En skala som mäter styrkan på tornados.
Nödförpackning	En samling av viktiga saker att ha vid nödsituationer.

Tags: [Faktatext](#), [Okategoriserade](#)